

UNIVERSITATEA „NICOLAE TITULESCU”
FACULTATEA DE DREPT
ȘCOALA DOCTORALĂ

TEZĂ DE DOCTORAT

MODALITĂȚI DE SALVGARDARE A DEBITORULUI
AFLAT ÎN DIFICULTATE FINANCIARĂ SAU
INSOLVENȚĂ

REZUMAT

Coordonator științific:

Prof. univ. dr. Gabriel Boroș

Student-doctorand:

Corina Georgiana Costea (Cioroiu)

București

2022

CUPRINSUL TEZEI DE DOCTORAT

INTRODUCERE 8

CAPITOLUL I. Noțiuni introductive privind procedurile de salvagardare reglementate de Legea nr. 85/2014.....Error! Bookmark not defined.

Secțiunea I. Procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență în concepția Legii nr. 85/2014 .....**Error! Bookmark not defined.**

§1. Conceptele de „debitor în dificultate”, „insolvență”, „insolvabilitate” și „faliment” .....**Error! Bookmark not defined.**

§2. Scopul Legii nr. 85/2014.....**Error! Bookmark not defined.**

§3. Principiile care stau la baza procedurilor de prevenire a insolvenței și de insolvență .....**Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea a II-a. Categoriile de debitori cărora li se aplică procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență.....**Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea a III-a. Aspecte generale privind procedurile preventive ..... **Error! Bookmark not defined.**

§1. Mandatul ad-hoc .....**Error! Bookmark not defined.**

§2. Concordatul preventiv .....**Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea a IV-a. Aspecte generale privind procedura reorganizării judiciare .....**Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea a V-a. Particularități și elemente comune ale procedurilor de salvagardare.....**Error! Bookmark not defined.**

§1. Particularitățile procedurilor preventive ..**Error! Bookmark not defined.**

§2. Particularitățile procedurii reorganizării judiciare . **Error! Bookmark not defined.**

§3. Elemente comune ale procedurilor de salvagardare **Error! Bookmark not defined.**

CAPITOLUL II. Reforma legislației naționale privind procedurile de salvagardare a debitorului .....Error! Bookmark not defined.

Secțiunea I. Scurt istoric al reglementării procedurii falimentului pe plan național .....**Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea a II-a. Analiză comparativă.....**Error! Bookmark not defined.**

§1. Procedurile preventive în reglementarea actuală și cea anterioară .. **Error! Bookmark not defined.**

§2. Procedura reorganizării judiciare în reglementarea actuală și anterioară 90

Secțiunea a III-a. O.U.G. nr. 88/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul insolvenței și a altor acte normative: regresul din calea progresului.....**Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea a IV-a. Ajutorul de stat .....**Error! Bookmark not defined.**

CAPITOLUL III. Reforma legislației europene în materia insolvenței.**Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea I. Analiză comparativă între reglementarea europeană actuală și cea anterioară privind insolvența .....**Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea a II-a. Directiva (UE) 2019/1023 în materia restructurării: Implementarea în legislația națională.....**Error! Bookmark not defined.**

CAPITOLUL IV. Procedurile de prevenire a insolvenței **Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea I. Evocarea procedurilor de prevenire a falimentului pe plan național .....**Error! Bookmark not defined.**

§1. Moratoriul .....**Error! Bookmark not defined.**

§2. Măsurile preventive.....**Error! Bookmark not defined.**

§3. Concordatul preventiv .....**Error! Bookmark not defined.**

§4. Lichidarea judiciară a datoriilor comerciale ..... **Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea a II-a. Aspecte de drept comparat .....**Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea a III-a. Tratamentul extrajudiciar al dificultăților debitorului .. **Error! Bookmark not defined.**

§1. Modalități de prevenire a dificultăților financiare . **Error! Bookmark not defined.**

§2. Mecanisme de alertă privind dificultățile financiare .... **Error! Bookmark not defined.**

§3. Cauzele dificultăților financiare. Potențiale remedii .... **Error! Bookmark not defined.**

§3. Responsabilitățile organelor de conducere ale debitorului în scenariul probabilității insolvenței .....**Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea a IV-a. De la tratamentul extrajudiciar al dificultăților financiare la cel judiciar .....**Error! Bookmark not defined.**

CAPITOLUL V. Mandatul ad-hoc .....Error! Bookmark not defined.

Secțiunea I. Condițiile declanșării procedurii mandatului ad-hoc ..... **Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea a II-a. Deschiderea procedurii mandatului ad-hoc**Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea a III-a. Organele care aplică procedura**Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea a IV-a. Redresarea debitorului aflat în dificultate financiară prin procedura mandatului ad-hoc .....**Error! Bookmark not defined.**

§1. Măsurile cuprinse în mandatul ad-hoc .....**Error! Bookmark not defined.**

§2. Negocierile purtate cu debitorul și creditorii ..... **Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea a V-a. Încetarea mandatului ad-hoc ..**Error! Bookmark not defined.**

CAPITOLUL VI. Concordatul preventiv .....Error! Bookmark not defined.

Secțiunea I. Condițiile declanșării procedurii concordatului preventiv .... **Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea a II-a. Deschiderea procedurii concordatului preventiv ..... **Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea a III-a. Desfășurarea procedurii concordatului preventiv ..... **Error! Bookmark not defined.**

§1. Organele care aplică procedura.....**Error! Bookmark not defined.**

§2. Participanții la procedură .....**Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea a IV-a. Formalitățile concordatului preventiv**Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea a V-a. Redresarea debitorului aflat în dificultate financiară prin procedura concordatului preventiv .....**Error! Bookmark not defined.**

§1. Oferta de concordat preventiv.....**Error! Bookmark not defined.**

§2. Proiectul de concordat preventiv .....**Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea a VI-a. Omologarea concordatului preventiv și efectele sale.. **Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea a VII-a. Încetarea concordatului preventiv **Error! Bookmark not defined.**

CAPITOLUL VII. Proiectul de lege având ca obiect transpunerea Directivei (UE) 2019/1023 în materia restructurării.....**Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea I. Aspecte generale.....**Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea a II-a. Abrogarea mandatului ad-hoc. Acordul de restructurare **Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea a III-a. Procedura concordatului preventiv **Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea a IV-a. Concluzii asupra Proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 85/2014 ..... **Error! Bookmark not defined.**

CAPITOLUL VII¹. Legea nr. 216/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență și a altor acte normative
.....333

CAPITOLUL VIII. Aspecte generale privind procedurile de insolvență**Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea I. Geneza și evoluția procedurii reorganizării judiciare pe plan național ..... **Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea a II-a. Aspecte de drept comparat ..... **Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea a III-a. Tratamentul judiciar al dificultăților debitorului ..... **Error! Bookmark not defined.**

§1. Cauzele stării de insolvență ..... **Error! Bookmark not defined.**

§2. Responsabilitățile organelor de conducere ale debitorului ..... **Error! Bookmark not defined.**

CAPITOLUL IX. Deschiderea procedurii insolvenței.....**Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea I. Condițiile declanșării procedurii insolvenței **Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea a II-a. Cererea introductivă ..... **Error! Bookmark not defined.**

§1. Cererea debitorului..... **Error! Bookmark not defined.**

§2. Cererea creditorului/creditorilor ..... **Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea a III-a. Organele care aplică procedura insolvenței **Error! Bookmark not defined.**

§1. Instanțele judecătorești..... **Error! Bookmark not defined.**

§2. Judecătorul-sindic ..... **Error! Bookmark not defined.**

§3. Administratorul judiciar ..... **Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea a IV-a. Participanții la procedura insolvenței **Error! Bookmark not defined.**

§1. Adunarea creditorilor ..... **Error! Bookmark not defined.**

§2. Comitetul creditorilor..... **Error! Bookmark not defined.**

§3. Administratorul special ..... **Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea a V-a. Efectele declanșării procedurii insolvenței **Error! Bookmark not defined.**

CAPITOLUL X. Procedura reorganizării judiciare..... **Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea I. Noțiunea reorganizării judiciare .... **Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea a II-a. Conținutul planului de reorganizare **Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea a III-a. Persoanele îndreptățite să propună un plan de reorganizare ..... **Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea a IV-a. Formalitățile procedurii reorganizării judiciare..... **Error! Bookmark not defined.**

§1. Depunerea și comunicarea planului ..... **Error! Bookmark not defined.**

§2. Publicitatea planului de reorganizare ..... **Error! Bookmark not defined.**

§3. Votul creditorilor asupra planului de reorganizare **Error! Bookmark not defined.**

§4. Confirmarea planului de reorganizare .... **Error! Bookmark not defined.**

Secțiunea a IV-a. Perioada de reorganizare ..... **Error! Bookmark not defined.**

§1. Modificarea planului de reorganizare .....**Error! Bookmark not defined.**
Secțiunea a VI-a. Închiderea procedurii reorganizării judiciare ..... **Error!**
Bookmark not defined.

§1. Succesul planului de reorganizare .....**Error! Bookmark not defined.**
§2. Eșecul planului de reorganizare .....**Error! Bookmark not defined.**

CONCLUZII ȘI PROPUNERI DE LEGE FERENDA .....**Error! Bookmark not defined.**

BIBLIOGRAFIE.....**15**

Lucrarea a abordat problematica procedurilor de salvagardare reglementate de Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență.¹ De-a lungul istoriei lor, procedurile de salvagardare au fost reglementate în perioadă de criză și numai cu caracter excepțional, fiind preferate procedurile de faliment în scopul acoperirii mai rapide a creanțelor creditorilor. Totuși, au existat împrejurări în care debitori onești, de bună-credință, s-au lovit în decursul activității lor comerciale de faliment, iar aceste împrejurări au forțat legiuitorii de pretutindeni să recunoască nevoia reglementării unor alternative la procedurile de faliment. Desigur, întrucât identificarea unui echilibru între interesele creditorilor și cele ale debitorului nu a fost lipsită de probleme, procedurile de salvagardare au cunoscut o evoluție continuă.

La nivel național, prima reglementare a unei proceduri de salvagardare s-a realizat prin Legea nr. 64/1995 privind procedura reorganizării și lichidării judiciare.² După aproape două decenii de aplicare, procedurile de reorganizare judiciară au prezentat o rată infimă de succes, estimată la un procent de 2% - 3% din totalul procedurilor. De asemenea, s-a remarcat că procedurile de insolvență sunt lungi și costisitoare. Toate aceste argumente au condus la conștientizarea necesității unui cadru legal care să abordeze problematica *prevenirii insolvenței*. Astfel, în 2009, pe fondul crizei economice care a afectat semnificativ economia națională, a fost adoptată Legea nr. 381/2009 privind introducerea concordatului preventiv și (a) mandatului ad-hoc³, o procedură cu tradiție în dreptul național. În anul 2014 s-a marcat unul dintre cele mai importante momente în evoluția procedurilor de salvagardare, reglementările acestora fiind abordate prin prisma unui singur act normativ: Legea nr. 85/2014. Totuși, până în prezent, procedurile de salvagardare nu au cunoscut succesul așteptat.

În ceea ce privește procedura concordatului preventiv, conform datelor statistice ale Oficiului Național al Registrului Comerțului transmise prin Adresa nr. 25422 / 13.01.2021, instituția ne-a comunicat⁴ situația statistică, potrivit căreia un număr total de 91 entități au înregistrat mențiuni privind concordatul preventiv, dintre care 71 aparținând S.R.L.-urilor, 18 aparținând S.A.-urilor, 1 aparținând PFA și 1 aparținând II. În perioada 2020 – 2021 (date actualizate până la 15.11.2021)⁵, s-a înregistrat un număr de 30 de mențiuni cu privire la concordatul

---

¹ Publicată în Monitorul Oficial nr. 466 din 25.06.2014.

² Publicată în Monitorul Oficial nr. 130/29.06.1995

³ Publicată în Monitorul Oficial nr. 870/14.12.2009

⁴ Adresa nr. 25422 / 13.01.2021 emisă de Oficiul Național al Registrului Comerțului, precum și documentul în format Excel cuprinzând datele statistice, au fost transmise pe adresa de e-mail office@insolpedia.ro în data de 13.01.2021.

⁵ Adresa nr. 853901 / 16.11.2021 emisă de Oficiul Național al Registrului Comerțului, precum și documentul în format Excel cuprinzând datele statistice, arhivat, au fost transmise pe adresa de e-mail office@insolpedia.ro în data de 16.11.2021, de la adresa valorificare_date@onrc.ro.

preventiv, dintre care 20 înregistrări de mențiuni efectuate de S.R.L.-uri, 9 de către S.A-uri și 1 de către o II. Din interpretarea datelor statistice, rezultă un interes crescând în accesarea procedurilor de salvagardare preventivă, întrucât 25% din totalul mențiunilor înregistrate la O.N.R.C. s-au efectuat în perioada de criză sanitară generată de pandemia COVID-19.

Nu numai legislația națională a suferit o reformă, ci și cea europeană, prin înlocuirea Regulamentului (CE) nr. 1346/2000⁶ al Consiliului din 29.05.2000 privind procedurile de insolvență cu Regulamentul (UE) 2015/848⁷ al Parlamentului European și al Consiliului din 20.05.2015 privind procedurile de insolvență, care își extinde sfera de aplicare și asupra procedurilor de salvagardare, dar și prin intrarea în vigoare a Directivei⁸ (UE) 2019/1023 a Parlamentului European și a Consiliului din 20.06.2019 privind cadrele de restructurare preventivă, remiterea de datorie și decăderile, precum și măsurile de sporire a eficienței procedurilor de restructurare, de insolvență și de remitere de datorie și de modificare a Directivei (UE) 2017/1132.

Ca urmare a intrării în vigoare a Directivei (UE) 2019/1023, România, alături de toate Statele Membre, au transpus în legislațiile naționale principalele concepte și reglementări promovate la nivel european de mai bine de un deceniu, materializate într-o nouă viziune asupra conceptului de *insolvență*, apropiată celei specifice bine-cunoscutului *Chapter 11* din legislația S.U.A. Așadar, în data de 14.07.2022, a fost publicată în Monitorul Oficial Legea nr. 216/2022⁹, numită pe parcursul lucrării „Legea pentru transpunerea Directivei în materia restructurării”, care a intrat în vigoare în data de 17.07.2022. Acest moment marchează cea mai importantă evoluție a procedurilor de salvagardare, în special cele destinate prevenirii insolvenței, întrucât acestea formează astăzi *scopul Legii nr. 85/2014*.

În prezent, economia globală se confruntă concomitent cu mai multe crize, dintre care amintim criza politică generată de invazia Ucrainei de către Federația Rusă, criza de personal, criza energetică, criza materialelor prime, criza generată de creșterea necontrolată a prețurilor, precum și nivelul ridicat al inflației. Așadar, este o certitudine faptul că întreprinderile se vor confrunta cu obstacole greu de trecut în perioada ce urmează. Din acest motiv, noile proceduri de prevenire a insolvenței, alături de procedura formală de salvagardare a reorganizării judiciare, vor putea contribui decisiv la revitalizarea mediului de afaceri.

Atât reforma națională, cât și cea europeană în materia insolvenței aduc procedurile de salvagardare în prim plan, cu scopul de a transforma aplicarea procedurilor formale de insolvență în excepția de la regulă, urmărindu-se ca

---

⁶ Publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, L 160/1, 30.06.2000.

⁷ Publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, L 141/19, 05.06.2015.

⁸ Publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, L 172/18, 26.06.2019.

⁹ Publicată în Monitorul Oficial nr. 709 din 14.07.2022.

acestea să fie rezervate exclusiv profesioniștilor care nu mai pot fi salvați de la faliment. Toate aceste argumente dezvăluie actualitatea și importanța temei cercetate.

2. Scopul și obiectivele lucrării

Lucrarea are ca scop analiza procedurilor de salvagardare, în special a celor de prevenire a insolvenței, atât în reglementările anterioare, cât și în reglementarea actuală, ca urmare a transpunerii prevederilor Directivei (UE) 2019/1023 în legislația națională. Prin aceasta, am urmărit să surprind evoluția modului în care această problematică a fost tratată.

Un prim obiectiv al lucrării este prezentarea istoriei procedurilor de salvagardare reglementate la nivel național la începutul sec. XX, astfel încât să identificăm geneza lor, sursa de inspirație și modalitatea în care legiuitorul a decis să abordeze, la acel moment, o chestiune atât de delicată, în special dacă ne raportăm la caracterul puternic al stigmatului falimentului din acel timp.

Un alt obiectiv este prezentarea aspectelor de drept comparat, prin care am urmărit să analizăm cele mai performante sisteme de drept în materia restructurării formale și a restructurării preventive, pentru identificarea celor mai bune practici acre ar putea constitui o sursă de inspirație și pentru legiuitorul român. În ceea ce privește procedurile de prevenire a insolvenței, am ales sistemele de drept din Franța și din Italia. Aceasta deoarece sistemul de drept italian a constituit principala sursă de inspirație pentru legiuitorul român de la începutul sec. XX. Sistemul de drept francez a fost ales ca urmare a statisticilor încurajatoare în ceea ce privește succesul procedurilor de prevenire a *încetării de plăți*, un alt argument fiind acela potrivit căruia Codul comercial francez reglementează trei astfel de proceduri. În materia reorganizării judiciare, am ales sistemul de drept al Statelor Unite ale Americii, deoarece *Chapter 11* reprezintă principala sursă de inspirație a legiuitorului european în abordarea problematicei insolvenței, respectiv și în elaborarea Directivei în materia restructurării. Am ales, de asemenea, și sistemul de drept japonez, întrucât, conform *Doing Business 2019*¹⁰, raport întocmit de către Banca Mondială, Japonia se află pe primul loc în clasament în ceea ce privește eficiența mecanismelor de insolvență, în timp ce S.U.A. ocupă al treilea loc, dintr-un total de 190 de economii studiate.

În vederea delimitării conceptelor despre care am făcut vorbire pe parcursul lucrării, am apreciat necesară introducerea unei secțiuni care să trateze diferența dintre *debitor în dificultate*, *insolvență*, *insolvabilitate* și *faliment*, în scopul de a

---

¹⁰ World Bank, *Doing Business 2019: Training for reform. Economy profile: Japan*, ediția a 16-a, disponibil spre descărcare: https://www.doingbusiness.org/en/data/exploreeconomies/japan#DB_ri <Accesat în 18.08.2022>

delimita totodată procedurile aplicabile debitorului în fiecare dintre aceste cazuri. De asemenea, mi-am propus identificarea principalelor bariere care descurajează creditorii în accesarea procedurilor de prevenire a insolvenței și care stau în calea restructurării timpurii, ținând seama de faptul că legislația națională reglementează trei proceduri de salvagardare și, totuși, cea de-a patra procedură, respectiv falimentul, este cea mai des întâlnită în practică. În acest scop, am apreciat oportună dedicarea unei secțiuni în lucrare pentru a evidenția atât elementele comune ale procedurilor de salvagardare, cât și particularitățile fiecăreia.

Având în vedere modificările legislative cu impact asupra procedurilor de salvagardare, am urmărit ca, pe parcursul întregii lucrări, să subliniem cele mai importante aspecte în acest sens, în scopul formării unei imagini de ansamblu asupra evoluției lor în timp.

3. Metodologia cercetării

În elaborarea lucrării de doctorat, au fost utilizate următoarele metode de cercetare: (i) metoda istorică, (ii) metoda comparativă și (iii) metoda logică.

Metoda istorică a fost uzitată în vederea identificării genezei conceptelor care, astăzi, sunt cunoscute sub forma procedurilor de salvagardare, astfel încât să se poată surprinde evoluția reglementării în materie. De asemenea, metoda istorică a fost de folos în identificarea raționamentului legiuitorului privind modul de abordare a acestor chestiuni.

Metoda comparativă de cercetare a avut rolul de a ajuta la identificarea celor mai bune practici din alte sisteme de drept recunoscute, la nivel global, a fi eficiente. De asemenea, metoda comparativă a fost folosită în analiza reglementării procedurilor de salvagardare din momente temporale diferite, pentru a putea concluziona asupra gradului lor de evoluție.

Metoda logică a fost folosită în vederea formulării unor contribuții personale în urma analizei reglementărilor în materie, a jurisprudenței și a doctrinei.

4. Structura tezei de doctorat

Lucrarea debutează cu o listă de abrevieri și este structurată în 11 (unsprezece) capitole. Lucrarea se încheie cu concluzii și propuneri de lege ferenda, urmate de o listă a surselor bibliografice utilizate.

Primul capitol abordează noțiuni introductive cu privire la procedurile de salvagardare reglementate de Legea nr. 85/2014. În cadrul acestui capitol, am debutat cu sublinierea diferențelor dintre conceptele de *debitor în dificultate*, *insolvență*, *insolvabilitate* și *faliment*. Am subliniat faptul că legea distinge subtil două situații cu privire la capacitatea debitorului de a-și îndeplini obligațiile, respectiv *execută* sau are *capacitatea* de a-și executa obligațiile exigibile, astfel că starea patrimonială a debitorului în dificultate se poate împărți în două categorii: (i) o stare de dificultate financiară *posibilă*, atunci când debitorul execută obligațiile exigibile, dar resimte sau anticipează totuși o presiune financiară în activitatea sa curentă și (ii) o stare de dificultate *probabilă*, pe care o putem denumi stare de dificultate financiară **accentuată**, atunci când debitorul depășește scadența obligațiilor exigibile, dar nu mai mult de 60 zile. Această delimitare este necesară în vederea alegerii celei mai potrivite proceduri de salvagardare. În cadrul celei de-a doua subsecțiuni, am efectuat o analiză a scopului Legii nr. 85/2014, cu precizarea că, în prezent, procedurile de salvagardare sunt în prim-plan, pentru prima dată în istoria reglementării lor. Au fost analizate, de asemenea, și principiile fundamentale ale procedurilor reglementate de Legea nr. 85/2014, în scopul identificării esenței ce le guvernează. A doua secțiune a primului capitol analizează categoriile de persoane care pot fi subiecți ai procedurilor de salvagardare, cu precizarea că s-au subliniat modificările legislative avute în vedere de Proiectul de lege pentru transpunerea Directivei (UE) 2019/1023 în această privință. Secțiunile III și IV ale primului capitol abordează noțiuni introductive cu privire la procedurile de salvagardare, fără a intra în esența problemei. Capitolul I se încheie cu cea de-a V-a secțiune, care tratează elementele comune ale procedurilor de salvagardare, precum și particularitățile fiecăreia.

Capitolul II abordează reforma legislației naționale în materia restructurării. Capitolul debutează cu o scurtă filă de istorie a falimentului. Secțiunea a II-a prezintă o analiză comparativă a procedurilor de prevenire a insolvenței în ceea ce privește reglementarea lor prin prisma Legii nr. 381/2009, respectiv prin prisma Legii nr. 85/2014. Referitor la procedura reorganizării judiciare, a fost comparată reglementarea acesteia în lumina Legii nr. 85/2006, respectiv a Legii nr. 85/2014. Cea de-a treia secțiune este dedicată principalelor modificări legislative aduse prin O.U.G. nr. 88/2018¹¹, considerate a fi un veritabil regres în calea progresului. Capitolul se încheie cu cea de-a IV-a secțiune, dedicată conceptului de *ajutor de stat*, prin care am dorit să subliniem importanța

---

¹¹ Publicată în Monitorul Oficial nr. 840 din 02.10.2018.

participării creditorului bugetar – denumit pe parcursul lucrării *creditorul permanent al oricărui profesionist* – în procedurile de salvagardare a debitorilor viabili. De asemenea, am subliniat faptul că lipsa implicării afectează nu numai debitorul și activitatea sa, ci și interesele celorlalți creditori.

Capitolul III tratează reforma legislației europene în materia insolvenței. Am apreciat necesară includerea unui capitol dedicat acestui subiect ca urmare a modificărilor benefice, cu puternic impact asupra eficientizării procedurilor de restructurare preventivă și de insolvență. Capitolul este structurat în două secțiuni, prima fiind dedicată analizei diferențelor dintre reglementarea anterioară și cea actuală în materia insolvenței, respectiv Regulamentul (UE) 2015/848¹² al Parlamentului European și al Consiliului din 20.05.2015 privind procedurile de insolvență, care își extinde sfera de aplicare și asupra procedurilor de salvagardare. Cea de-a doua secțiune este dedicată analizei conceptelor-cheie și a dezideratelor Directivei (UE) 2019/1023.

Capitolul IV este dedicat aspectelor generale privind procedurile de prevenire a insolvenței. Acesta debutează cu evocarea procedurilor *de evitare a falimentului* reglementate de legiuitorul român de la începutul sec. XX. În urma unei ample documentări, am identificat cel puțin 6 astfel de proceduri dedicate debitorilor aflați în dificultate în perioada 1905 – 1933. Dintre acestea, au fost abordate: moratoriul antefalimentar și cel postfalimentar, măsurile preventive, toate acestea fiind reglementate de Codul comercial român din 1887, concordatul preventiv și lichidarea judiciară a datoriilor comerciale, acestea din urmă fiind reglementate de legi speciale. Secțiunea a II-a tratează aspecte de drept comparat, în cadrul căreia am efectuat o analiză a sistemelor de drept din Italia și din Franța. Secțiunea a III-a este împărțită în 4 subsecțiuni: prima explorează modalitățile de prevenire a dificultăților financiare. Am subliniat că acestea sunt greu de identificat, întrucât anterior identificării soluției, trebuie identificată *problema*, ori stabilirea în timp a survenirii unor dificultăți financiare ori a începerii unui declin este dificil de realizat. A doua subsecțiune tratează mecanismele de alertă privind dificultățile financiare și analizează sistemul de drept francez. De asemenea, s-au propus soluții care pot conduce la eficientizarea acestor mecanisme. Ultima subsecțiune face vorbire despre responsabilitățile organelor de conducere în ipoteza probabilității insolvenței.

Capitolul V este dedicat integral procedurii mandatului ad-hoc. Acest capitol debutează cu analiza condițiilor de deschidere a procedurii, urmată de descrierea etapelor în care aceasta se realizează. Cea de-a treia secțiune este dedicată organelor care aplică procedura. Cu acest prilej, am analizat fiecare dintre atribuțiile acestora și am subliniat și acele atribuții care nu sunt menționate în mod

---

¹² Publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, L 141/19, 05.06.2015.

expres de lege, dar care cad în sarcina acestora. Secțiunea a IV-a tratează redresarea debitorului prin intermediul procedurii mandatului ad-hoc și este împărțită în două subsecțiuni: prima face vorbire despre măsurile care pot fi cuprinse în mandatul ad-hoc, în timp ce cea de-a doua abordează problema negocierilor cu creditorii și aduce în prim-plan bune practici și tehnici ale negocierii.

Capitolul VI este dedicat integral procedurii concordatului preventiv. Capitolul este format din 7 secțiuni și debutează cu condițiile declanșării procedurii. A doua secțiune descrie etapele privind declanșarea procedurii și cuprinde o analiză atribuțiilor organelor care o aplică, precum și modul în care debitorul și creditorii pot participa activ la procedură. De asemenea, au fost analizate atribuțiile care revin în sarcina creditorilor. Secțiunea a IV-a tratează formalitățile concordatului preventiv. Am arătat că acestea sunt reprezentate de: (i) depunerea și comunicarea ofertei de concordat preventiv; (ii) publicitatea privind oferta de concordat preventiv; (iii) încheierea concordatului preventiv; (iv) omologarea concordatului preventiv. Spre deosebire de procedura mandatului ad-hoc, dar similar reorganizării judiciare, procedura concordatului preventiv implică parcurgerea unor formalități specifice în vederea aplicării. Secțiunea a V-a tratează oferta de concordat preventiv și proiectul de concordat preventiv din perspectiva conținutului, a termenelor de întocmire și negociere, precum și din perspectiva elementului esențial al procedurii. Secțiunea a VI-a abordează etapa omologării concordatului preventiv. Am arătat că scopul omologării concordatului este acela de a impune minorității creditorilor expresia voinței majorității creditorilor semnatari, pe de o parte, precum și cel de a proteja debitorul care încearcă să se redreseze, în fața minorității creditorilor nesemnatari, necunoscuți și creditorilor ale căror creanțe sunt contestate și/sau în litigiu, pe de altă parte. Capitolul se încheie cu Secțiunea a VII-a, care tratează modalitățile și cazurile de închidere a procedurii.

Capitolul VII prezintă o analiză a Proiectului de lege având ca obiect transpunerea Directivei (UE) 2019/1023 în legislația națională. Am utilizat forma finală a Proiectului de lege, care nu prezintă diferențe de substanță în raport cu Legea nr. 216/2022. Capitolul este structurat în 4 secțiuni. Prima secțiune tratează aspectele generale care s-au prevăzut a fi modificate în materia procedurilor de prevenire a insolvenței. A doua secțiune face vorbire despre abrogarea mandatului ad-hoc și introducerea acordului de restructurare, o procedură nouă, fără corespondent în reglementări precedente. A treia secțiune prezintă modificările avute în vedere în materia procedurii reorganizării judiciare, pornind de la natura juridică a acestuia, până la cazurile și modalitățile de închidere a acesteia.

Deși nu am identificat diferențe de substanță între Proiectul de lege având ca obiect transpunerea prevederilor Directivei (UE) 2019/1023 și Legea nr.

216/2022, am apreciat totuși necesară introducerea unui capitol dedicat acesteia din urmă. Astfel, **Capitolul VII**¹ aduce completări la capitolul precedent și analizează nu numai modificările din materia insolvenței, ci și modificările aduse altor acte normative complementare.

Capitolul VIII prezintă aspectele generale ale procedurilor de insolvență. Trebuie să precizăm că, pe tot parcursul lucrării, am tratat cu precădere procedura reorganizării judiciare, excluzând din cercetare procedura falimentului. Prima secțiune a acestui capitol are în vedere geneza și evoluția procedurii reorganizării judiciare pe plan național. Inspirată din modelul promovat de *Chapter 11*, am reușit astfel să surprindem evoluția acestei proceduri, încă din momentul genezei sale. Am subliniat faptul că, spre deosebire de alte legislații ale statelor membre, România a oferit încă de la prima reglementare a procedurii reorganizării judiciare beneficiul celei de-a doua șanse, concretizate în descărcarea definitivă de datorii. Raportat la dispozițiile din reglementarea precedentă a falimentului, respectiv codul comercial român din 1887, am arătat că, în situația legislației naționale, conceptul de *insolvență* sau, după cum era cunoscut în 1995, cel de *încetare de plăți*, nu a cunoscut o evoluție din acest punct de vedere, ci o veritabilă transformare, adaptată sistemelor de drept moderne. A doua secțiune tratează aspecte de drept comparat, în elaborarea căreia am ales sistemul de drept al S.U.A. și cel al Japoniei. Aceste două sisteme de drept sunt recunoscute a fi printre cele mai eficiente la nivel global, astfel că am încercat să identificăm cheia succesului lor și cele mai bune practici în materie. Cea de-a treia secțiune abordează cauzele care stau la baza apariției stării de insolvență. În urma documentării și a cercetării, am identificat următoarele cauze ca fiind cele mai frecvente în situația debitorilor insolvenți: (i) managementul defectuos; (ii) utilizarea abuzivă a creditului comercial; (iii) scăderea nivelului de competitivitate; (iv) dependența debitorului de un singur contract sau un singur client. Capitolul se încheie cu cea de-a patra secțiune, care prezintă responsabilitățile organelor de conducere ale debitorului în ipoteza în care survine starea de insolvență.

Capitolul IX tratează toate aspectele referitoare la deschiderea procedurii insolvenței. Prima secțiune analizează condițiile declanșării procedurii generale de insolvență. A doua secțiune este dedicată persoanelor care au calitate procesuală activă în formularea unei cereri de deschidere a procedurii insolvenței. În acest sens, au fost analizate separat, în subsecțiuni diferite (i) cererea debitorului și (ii) cererea creditorului. Secțiunea a III-a face vorbire despre organele care aplică procedura, respectiv: (i) instanțele judecătorești, anume Tribunalul competent și Curtea de apel, (ii) judecătorul-sindic și (iii) administratorul judiciar. În cea de-a patra secțiune, am analizat rolul participanților la procedură, precum și atribuțiile care le revin acestora. Capitolul se încheie cu a cincea secțiune, dedicată analizei efectelor deschiderii procedurii generale de insolvență. De precizat este că am

încercat, pe cât posibil, să realizăm o simetrie în structura lucrării, raportat la cele trei proceduri de salvagardare.

Capitolul X este dedicat exclusiv procedurii reorganizării judiciare și debutează cu o analiză a acestei noțiuni. Am făcut mențiuni referitoare la modalitățile de restructurare, cu sublinierea faptului că, spre deosebire de procedurile de prevenire a insolvenței, această procedură poartă riscul permanent al falimentului. De asemenea, am arătat că, datorită diversității, complexității și chiar unicității activității debitorilor, legea nu poate să prevadă în mod limitativ măsuri de restructurare, ci ea vine în sprijinul organelor de aplicare și al participanților de a identifica cele mai potrivite măsuri dintre cele exemplificate. A doua secțiune tratează pe larg conținutul planului de reorganizare. Am arătat că planul trebuie să prevadă și alte elemente obligatorii, care nu sunt însă menționate în mod expres de lege, precum: (i) istoricul debitorului; (ii) datele financiare anterioare ajungerii în stare de insolvență; (iii) situația resurselor umane; (iv) analiza de piață; (v) situația contractelor aflate în derulare; (vi) situația creanțelor neîncasate. Desigur, am efectuat o analiză și pe marginea elementelor obligatorii ale planului. Mi-am îndreptat atenția cu precădere asupra detalierii măsurilor adecvate pentru punerea în aplicare a planului. A treia secțiune abordează categoriile de persoane care sunt îndreptățite să propună un plan, înăuntrul termenului imperativ prevăzut de lege. A patra secțiune abordează formalitățile procedurii reorganizării judiciare. Am arătat că etapele premergătoare implementării unui plan de reorganizare sunt următoarele: (i) depunerea și comunicarea planului, (ii) publicitate planului; (iii) supunerea planului votului creditorilor; (iv) confirmarea planului de către judecătorul-sindic. A cincea secțiune face vorbire despre perioada de reorganizare și despre posibilitatea și modalitatea de modificare a planului. Capitolul se încheie prin abordarea etapei de închidere a procedurii reorganizării judiciare, raportată la cele două ipoteze principale, tratate în subsecțiuni diferite, respectiv succesul planului de reorganizare și eșecul acestuia.

Partea finală a lucrării materializează concluziile pe care le-am desprins în urma documentării și a cercetării. În același timp, am încercat să anticipez evoluția în viitor a fenomenului insolvenței, arătând că dispunem deja de tehnologia necesară identificării timpurii a unui astfel de risc. Un alt element de aceeași importanță îl reprezintă formularea propunerilor *de lege ferenda*, prin intermediul cărora am intenționat să contribuim în mod argumentat la posibile îmbunătățiri viitoare ale reglementării în materia analizată.

BIBLIOGRAFIE

A. Lucrări realizate de autori români

1. Adam A. R., *Procedura insolvenței. Principii. Subiecții. Organele. Derularea procedurii*, Ed. C. H. Beck, București, 2016;
2. Baias F.A, Chelaru E., Constantinovici R., Macovei I. (coord.), *Noul Cod Civil. Comentariu pe articole*, Ed. C.H. Beck, București, 2012;
3. Baias F. A., Belegante V., Briciu T. C., Ciobanu V. M. (coord.), Nicolae M. (coord.), *Noul cod de procedură civilă: comentat și adnotat*, Vol. I: art. 1 – 526, ed. a II-a, revizuită și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2016;
4. Baias F. A., Belegante V., Briciu T. C., Ciobanu V. M. (coord.), Nicolae M. (coord.), *Noul cod de procedură civilă: comentat și adnotat*, Vol. II: art. 527 – 1134, Ed. Universul Juridic, București, 2016;
5. Bodea R., *Infrațiuni prevăzute în legi speciale: infrațiuni privind societățile comerciale, infrațiuni contra drepturilor de proprietate intelectuală, infrațiuni în legătură cu protecția mediului*, Ed. Hamangiu, București, 2011;
6. Boroș G., Anghelescu C. A., *Curs de drept civil: partea generală*, ed. a 2-a revizuită și adăugită, Ed. Hamangiu, 2012;
7. Boroș G., Anghelescu C. A., Nazat B., *Curs de drept civil. Drepturile reale principale*, ed. a 2-a revizuită și adăugită, Ed. Hamangiu, 2013;
8. Boroș G., Stancu M., *Drept procesual civil*, ed. a 5-a, revizuită și adăugită, Ed. Hamangiu, București, 2020;
9. Bufan R., (coord.), *Tratat practic de insolvență*, Ed. Hamangiu, București, 2014;
10. Bufan R. (coord.), Deli-Diaconescu A. (coord.), Sărăcuț M. (coord.), *Tratat practic de insolvență*, vol. I, ed. a 2 a, revizuită și adăugită, Ed. Hamangiu, București, 2022;
11. Cărpenaru St. D., *Tratat de drept comercial român*, ed. a III-a, revizuită, Conform Noului Cod Civil, Ed. Universul Juridic, București, 2012;
12. Cărpenaru St. D., *Tratat de drept comercial român. Ediția a IV-a, actualizată. Procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență*, Ed. Universul Juridic, București, 2014;
13. Cărpenaru St. D., *Tratat de drept comercial român*, ediția a V-a actualizată, Ed. Universul Juridic, București, 2016;
14. Cărpenaru St. D., *Tratat de drept comercial roman*, ediția a VI-a, actualizată, Ed. Universul Juridic, București, 2019;
15. Cărpenaru St. D., Piperea Gh., David S., „*Legea societăților. Comentariu pe articole*”, ediția 5 revăzută și adăugită, Ed. C. H. Beck, București, 2014;

16. Cărpenaru St. D., Hotca M. A., Nemeș V., *Codul insolvenței comentat*, Ed. Universul Juridic, București, 2014;
17. Cărpenaru St. D., Hotca M. A., Nemeș V., *Codul insolvenței comentat. Ediția a II-a, revăzută și adăugită*, Ed. Universul Juridic, București, 2017;
18. Cesărescu I. N., Dan Em. M., *Codul de Comerț cu Noua Lege a Falimentelor Annotată*, Tipografia Ziarului Curierul Judiciar, București, 1902;
19. Coman G., *Concurența în dreptul intern și european*, ed. a II-a, revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2019;
20. Comșa M., *Înscrierea creanțelor în tabelul creditorilor. Considerații teoretice și practice*, Ed. Universul Juridic, București, 2020;
21. Deli-Diaconescu A., *Problema de compatibilitate dintre procedura insolvenței și Codul de procedură civilă*, Ed. Universul Juridic, București, 2019;
22. Demetrescu P., Barasch M., *Lege asupra concordatului preventiv din 10 iulie 1929, cu modificările aduse prin legea din 10 iulie 1930 și legea din 20 octombrie 1932*, editura Librăriei Universale Alcalay, București, 1932;
23. Dimitriu A., *Recuperarea creanțelor prin procedura insolvenței*, Ed. C. H. Beck, București, 2015;
24. Dumitrescu M. A., *Codul de comerț comentat. Volumul VI. Art. 695-727*, editura librăriei Leon Alcalay, București, 1905;
25. Dumitrescu M. A., *Dreptul maritim și falimentul*, ed. II, Editura librăriei universale Alcalay & Co., București, 1928;
26. Frențiu G. C., *Citarea și comunicarea actelor de procedură în procesul civil; comentarii, doctrină și jurisprudență*, Ed. Hamangiu, București, 2021;
27. Gheorghe C., „*Tratat de drept comercial român*”, Ed. C. H. Beck, București, 2020;
28. Gheorghiu A., *Comercialitatea*, Ed. Hamangiu, București, 2020;
29. Gheorghiu G., Niță M., *Dreptul concurenței. Curs universitar*, ed. a II-a, modificată și completată, Ed. Universul Juridic, București, 2017;
30. Gherghină L., *Tratamentul creditorilor și regimul juridic al creanțelor în procedura insolvenței*, Ed. Universul Juridic, București, 2019;
31. Guda I., *De ce eșuează companiile? 10 greșeli și 100 de soluții*, Ed. Publica, 2018;
32. Guda I., *Banii în mișcare. Prosperitatea în 10 pași*, Ed. ASE, București, 2021;
33. Hotca M. A., Hach E., *Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și*

- completarea unor acte normative. Comentariu pe articole*, Ed. Universul Juridic, București, 2019;
34. Iancu E., *Aplicarea tehnicilor de inteligență artificială pentru estimarea riscului de faliment al firmelor*, Ed. Pro Universitaria, București, 2016;
  35. Ilie D. M., *Efectele insolvenței asupra mediului economic și social din România*, Ed. Universul Juridic, București, 2021;
  36. Ionescu S., „*Studii de drept comercial*”, Ed. Tip. Române Unite, București, 1929, *apud* Bodu C., Bodu S. V., „*Infracțiunile de bancrută (I) Aspecte comune ale infracțiunilor de bancrută*”, R. R. D. A. nr. 4 / 2016;
  37. Ionescu S., *Conceptul de „întreprindere” în codul de comerț în vigoare și ante-proiectul codului comercial. Extras din „Curierul Judiciar Jubilar” din 4 mai 1931 complectat cu Condițiunea juridică a întreprinderilor miniere*, Ed. Curierul Judiciar S.A, București, 1931;
  38. Longhin V., Sachelarie O. A., *Legea pentru lichidarea judiciară a datoriilor comerciale. Comentarii, doctrină, jurisprudență*, Ed. Institutul de Arte Grafice „Eminescu“, București, 1932;
  39. Ludușan F., *Procedura insolvenței. Procedură specială de realizare a creanțelor creditorilor. Privire comparativă între legislația națională și legislația europeană*, Ed. Universul Juridic, București, 2018;
  40. Moțu F. I., *Acțiunea în anularea actelor frauduloase*, Ed. Universul Juridic, București, 2015;
  41. Nász C. B., *Procedurile de prevenire a insolvenței*, Ed. Universul Juridic, București, 2015;
  42. Nász C. B., *Dreptul insolvenței: Curs universitar*, Ed. Universul Juridic, București, 2017;
  43. Nász C. B., *Dreptul insolvenței: Curs universitar*, ediția a II-a, revizuită și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2018;
  44. Nemeș V., *Drept comercial*, ed. a 3-a revizuită și adăugită, Ed. Hamangiu, București, 2018;
  45. Nicolae M. (coord.), Bîcu V., Ilie G. A., Rizoiu R., *Drept civil. Persoanele*, Ed. Universul Juridic, București, 2016;
  46. Obancia C. A., *Procedura insolvenței. Efectele juridice asupra contractelor debitorului*, Ed. Hamangiu, București, 2014;
  47. Obancia C. A., *Procedura insolvenței. Efectele juridice asupra contractelor debitorului*, ed. a II-a, Ed. Universul Juridic, București, 2018;
  48. Oglindă B., *Drept civil. Teoria generală a obligațiilor*, ed. a III-a revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2021;
  49. Pașcanu M., *Dreptul falimentar român cu legislația teritoriilor alipite*, Ed. „Cugetarea”, București, 1926;

50. Păvăloaia W., Paraschivescu M. D., Olaru G. D., Radu F., *Analiză financiară. Studii de caz*, Ed. Tehnopress, Iași, 2006;
51. Petcu M., *Analiza economico-financiară a întreprinderii. Probleme, abordări, metode, aplicații*, ed. a doua, Ed. Economică, București, 2009;
52. Piperea Gh., *Legea concordatului*, Ed. Wolters Kluwer, București, 2010;
53. Piperea Gh., *Drept comercial. Întreprinderea*, Ed. C.H. Beck, București, 2012;
54. Piperea Gh. (coord.), Andronache C., Dimitriu A., Sorescu I., Rățoi-Pârvu A., Dan R., Hagiu L., *Codul Insolvenței. Note, corelații, explicații. Art. 1-203*, Ed. C. H. Beck, București, 2017;
55. Piperea Gh., *Drept comercial român. Teoria generală, întreprinderea și insolvența*, Ed. C. H. Beck, București, 2020;
56. Pop L., Popa I. F., Vidu S. I., *Drept civil. Obligațiile*, ed. a II-a, revizuită și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2020;
57. Spătariu E. C., *Noțiuni de analiză economico-financiară la nivel microeconomic*, Ed. Ex Ponto, Constanța, 2007;
58. Stănescu A. O., Miloș S. M., Dumitru Ș., Milu O. D., „*Procedurile de prevenire a insolvenței: concordatul preventiv și mandatul ad-hoc. Reorganizarea judiciară*”, Ed. Universul Juridic, București, 2010;
59. Tănăsică E., *Reorganizarea judiciară – o șansă acordată debitorului aflat în procedura generală de insolvență*, Ed. Hamangiu, 2008;
60. Terzea V., *Procedura insolvenței: practică judiciară adnotată*, Ed. Hamangiu, București, 2017;
61. Turcu I., *Noul Cod civil republicat. Cartea a V-a. Despre obligații (art. 1164 - 1649). Comentarii și explicații*, ed. 2, Ed. C.H. Beck, București, 2011;
62. Turcu I., *Codul insolvenței. Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență. Comentariu pe articole*. ed. 5, Ed. C.H. Beck, București, 2015;
63. Țândăreanu N., *Codul insolvenței adnotat. Noutăți, examinare comparativă și note explicative*, Ed. Universul Juridic, București, 2014;
64. Țândăreanu N., *Codul insolvenței comentat. Vol. I – art. 1-182*, Ed. Universul Juridic, București, 2017;
65. Uniunea Camerelor de comerț și de industrie, *Concordatul preventiv: studii și documente*, Tipografia „Tiparul Românesc”, București, 1929.

B. Lucrări realizate de autori străini

1. Altman E. I., Hotchkiss E., *Corporate Financial Distress and Bankruptcy. Predict and Avoid Bankruptcy, Analyze and Invest in Distressed Debt*, 3rd edition, Ed. John Wiley & Sons Inc., Hoboken, New Jersey, 2006;
2. Coquelet M. L., *Entreprises en difficulté. Instruments de paiement et de crédit*, Dalloz, 2009, *apud* Obancia C. A., *Procedura insolvenței. Efectele juridice asupra contractelor debitorului*, Ed. Hamangiu, 2014;
3. Daggett S., *Railroad Reorganization*, Ed. Houghton, Mifflin and Company – The Riverside Press, Cambridge – Boston and New York, May 1908;
4. Guyon Y., *Droit des affaires. Tome 2: Entreprises en difficultés. Redressement judiciaire – Faillite*, 9e édition, Ed. Economica, 2003;
5. Jacquemont A., Mastrullo T., Vabres R., *Droit des entreprises en difficulté*, 10e édition, LexisNexis, 2017;
6. Le Corre P. M. (coord.), *Les grandes concepts du droit des entreprises en difficulté*, Ed. Dalloz, 2018;
7. Legeais D., *Droit commercial et des affaires*, 27e édition, Ed. Sirey, 2021;
8. Lienhard A., „*Procédures collectives. Prévention et Conciliation. Sauvegarde. Sauvegarde accélérée. Redressement judiciaire. Liquidation judiciaire. Rétablissement professionnel. Sanctions. Procédure*”, 9e édition, Ed. Delmas, 2020 – 2021;
9. Mevorach I., *The future of cross-border insolvency. Overcoming biases and closing gaps*, Ed. Oxford University Press, 2018;
10. Pérochon F., *Entreprises en difficulté*, 10e édition, Ed. LGDJ, 2014;
11. Saaied S., *L'échec du plan de sauvegarde de l'entreprise en difficulté*, Tome 3, Ed. LGDJ- Lextenso éditions, Issy-les-Moulineaux, 2015;
12. Saint-Alary-Houin C., *Droit des entreprises en difficulté*, 10e édition, L.G.D.J., 2016;
13. Saint-Alary-Houin C., *Code des entreprises en difficulté – Édition 2018*, 7e édition, LexisNexis, Paris, 2017;
14. Vidal D., Giorgini G. C., *Cours de droit des entreprises en difficulté*, 2e édition, Ed. Gualino, 2016-2017.

C. Articole publicate în reviste de specialitate (autori români) :

1. Adam I., *Suspendarea acțiunilor judiciare, extrajudiciare sau a măsurilor de executare silită pentru realizarea creanțelor asupra averii debitorului*, Revista Română de Drept al Afacerilor nr. 5/2017;
2. Angheni S., *Dreptul comercial – între tradiționalism și modernism*, Curierul Judiciar nr. 9/2010;
3. Atanasiu A. G., *Conceptul de întreprindere în dificultate*, Revista Română de Drept al Afacerilor nr. 1/2010;

4. Atanasiu A. G., *Insolvența transfrontalieră. Problemele determinării COMI. Jurisprudența CJUE în materie*, Revista Română de Drept al Afacerilor nr. 4/2011;
5. Bodu C., Bodu S. V., „*Infracțiunile de bancrută (I) Aspecte comune ale infracțiunilor de bancrută*”, Revista Română de Drept al Afacerilor nr. 4 / 2016;
6. Bodu C., Bodu S. V., *Infracțiunile de bancrută (III) – Articolul 241 C.pen – Bancruta frauduloasă*, Revista Română de Drept al Afacerilor nr. 7 din 2016;
7. Bufan R., *Principalele modificări aduse Legii nr. 64/1995 prin Ordonanța Guvernului nr. 38/2002*, Revista de Insolvență Phoenix, ediția pilot, aprilie – iunie 2002 <<https://www.unpir.ro/>>
8. Cărăbaș M. A., *Finanțarea participativă, multifinanțarea sau crowdfunding. Arhitectura juridică*, Revista Română de Drept al Afacerilor nr. 2/2021;
9. Cărpenaru St. D., *Dreptul comercial în condițiile Noului Cod Civil*, Curierul Judiciar nr. 10/2010;
10. Cărpenaru St. D., *Pentru un nou Cod comercial, în condițiile sistemului unitar (monist) de reglementare a Codului civil*, în Revista Dreptul nr. 1/2018;
11. Chelariu I., *Concordatul preventiv – o cale de înțelegere între debitori și creditori. Studiu de drept comparat asupra instituției juridice a concordatului preventiv și asupra beneficiilor și riscurilor creditorilor în lumina Legii nr. 381/2009 privind introducerea concordatului preventiv și mandatului ad-hoc și a Legii asupra concordatului preventiv din 1929, cu ultimele modificări aduse în 1932*, Caietele Juridice ale B.N.R., anul I, nr. 1, noiembrie 2011 – februarie 2012, <www.bnro.ro>
12. Deli-Diaconescu A., Miloș S. M., *Principalele elemente de noutate aduse prin Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență*, Revista Română de Drept al Afacerilor nr. 7/2014;
13. Fădur C. I., Ciotină D., Mironiuc M., *Studiu explorator privind politica de credit comercial a întreprinderilor românești*, Economie teoretică și aplicată, vol. XVIII, 2011, No. 4(557);
14. Fuerea A., Deli A., *Adoptarea și transpunerea Directivei privind cadrele de restructurare – Repetiția unor compromisuri acceptate*, Revista de Insolvență Phoenix nr. 75-76, Ianuarie – Iunie 2021 <<https://www.unpir.ro/>>;
15. Godîncă-Herlea V., Cionca A., *Mecanisme ale reorganizării și expresia lor contractuală*, Curierul Judiciar nr. 6/2013;

16. Gomi B. C., *Indicatorii de gestiune și de rentabilitate – liant între poziția financiară și performanțele entităților economice*, CECCAR Business Review, nr. 4 / 2021 <<https://www.ceccarbusinessreview.ro>>;
17. Ilana A., *Concordatul preventiv – procedură de prevenire a insolvenței reglementată în legislațiile europene*, Revista Națională de Drept nr. 11/2015;
18. Miloș S. M., Dinu Ș., *Noua reglementare a procedurii reorganizării judiciare și falimentului*, Revista de Insolvență Phoenix nr. 2, octombrie – decembrie 2002;
19. Miloș S. M., *Comparație între Chapter 11 și reorganizarea judiciară potrivit legii române*, Revista de Insolvență Phoenix nr. 28-29, aprilie – septembrie 2009;
20. Miloș S. M., *Prevenția insolvenței prin mijloace contractuale*, Revista Curierul Judiciar nr. 6/2013;
21. Miloș S. M., Deli A., *Analiza aspectelor de noutate aduse de O.U.G. nr. 88/2018 la Codul insolvenței*, Revista de Insolvență Phoenix nr. 66, octombrie-decembrie 2018;
22. Munteanu S., *Testul creditorului privat*, Revista de Insolvență Phoenix nr. 51, ianuarie-martie 2015;
23. Nász C. B., *Unele considerații cu privire la modificările aduse Legii nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență prin O.U.G. nr. 88/2018*, Revista de Insolvență Phoenix nr. 66, octombrie-decembrie 2018;
24. Nemeș V., *Legea nr. 381/2009 privind introducerea concordatului preventiv și mandatului ad-hoc – o nouă șansă acordată debitorului aflat în dificultate*, Revista Pandectele Române nr. 3/2010;
25. Oprea A., *Reforma regimului european al insolvenței transfrontaliere: Regulamentul nr. 848/2015*, Revista Română de Drept al Afacerilor nr. 1/2016;
26. Schiau I., *Întreprinderea – un concept distonant*, Revista Română de Drept al Afacerilor nr. 4/2017;
27. Tolciu I., *Băncile și lichidarea judiciară*, Revista Economică nr. 29/16 iulie 1932, Ed. Tiparul Institutului de Arte Grafice „Dacia Traiană”, Sibiu, 1932 <<http://documente.bcuculuj.ro>>;
28. Tîrnoveanu S., Crăciun I., *Dreptul de opțiune al practicianului în insolvență cu privire la soarta contractelor debitorului, în curs la data deschiderii procedurii - „corsetul” libertății contractuale*, Revista Română de Drept al Afacerilor nr. 3/2016;
29. Tuleașcă L., *Transferul de afacere*, Revista Română de Drept al Afacerilor nr. 7/2016;

30. Ungureanu D., *Noțiunea de ajutor de stat în jurisprudența națională și europeană*, Revista Română de Jurisprudență nr. 3/2012.

D. Articole publicate în reviste de specialitate (autori străini):

1. Altman E. I., *Financial Ratios, Discriminant Analysis and the prediction of Corporate Bankruptcy*, The Journal of Finance, vol. 23, no. 4, September 1968, Ed. Wiley, <<https://doi.org/>>;
2. Altman E. I., Sabato G., Wilson N., *The Value of Non-financial Information in SME Risk Management* <<http://pages.stern.nyu.edu/>>;
3. Avron P. A., *A Primer on the Roles of the Office of the US Trustee and Individual Trustees in Bankruptcy Proceedings*, revista The Federal Lawyer, iunie/iulie 2018;
4. Cherubini G., Giovanna Canale, *Italy: Update on Bankruptcy Law Reform*, Eurofenix, Winter 2017/18;
5. Cherubini G., Canale G., *The Italian Code of Business Crisis*, Eurofenix, Autumn 2019;
6. Ghia C., *Italian Insolvency Reforms: Some Comments on the February 2018 Draft Legislative Decree*, Inside Story – March 2018, <<https://www.insol-europe.org/>>;
7. Iizuka A., *Restructuring Systems and Procedures in Japan*, Institutul Internațional de Insolvență, a 16-a ediție a Conferinței anuale internaționale de insolvență, Tokyo, Japonia, 6-7 iunie 2016;
8. Inacio E., *The European Commission's Directive Proposal for common principles and rules on preventive restructuring frameworks, insolvency and second chance*, Eurofenix, Edition 66, Winter 2016/2017;
9. Kilborn J. J., *The 5000-Year Circle of Debt Clemency: From Sumer and Babylon to America and Europe* <<https://www.iiiglobal.org/>>;
10. Manganeli P., *The evolution of the Italian and U.S. bankruptcy systems: a comparative analysis*, Journal of Business & Technology Law, vol. 5, 2010 <<https://core.ac.uk/>>;
11. Mevorach I., Walters A., *The characterization of Pre-insolvency proceedings in Private International Law*, European Business Organization Law Review, 26.02.2020;
12. Pálinkó E., Svoób Á., *Main Causes and Process of Financial Distress. An Empirical Analysis of Hungarian Firms*, Public Finance Quarterly 2016/4, vol. 61 <<https://econpapers.repec.org>>
13. Zywicki T. J., *The Past, Present and Future of Bankruptcy Law in America*, Michigan Law Review, vol. 101, Ed. a 6-a, 2003 <<https://repository.law.umich.edu>>.

E. Surse online

<https://www.accaglobal.com>
<http://www.bnr.ro>
www.bnro.ro
<https://www.bursa.ro>
<https://www.ccja.ro>
<http://www.cdep.ro>
<https://www.ceccarbusinessreview.ro>
<https://ceswp.uaic.ro>
<http://cks.univnt.ro>
<https://codes.droit.org>
<http://www.coface.ro/>
<https://www.congress.gov>
<https://core.ac.uk/>
<http://curia.europa.eu>
<http://dexonline.ro>
<http://documente.bcucIuj.ro>
<https://doi.org>
<https://www.doingbusiness.org/>
<http://drept.ucv.ro>
<http://ec.europa.eu>
<https://econpapers.repec.org>
<https://en.wikipedia.org>
<https://eur-lex.europa.eu/>
<https://european-union.europa.eu>
<http://www.fedbar.org>
<https://www.gazzettaufficiale.it>
<https://gov.ro/>
<https://www.iiiglobal.org>
<https://www.imf.org/>
<http://www.inppi.ro/>
<https://www.insol-europe.org>
<http://www.japaneselawtranslation.go.jp>
<https://www.juridice.ro>
<https://www.just.ro/>
<https://www.justice.gov>
<https://www.legifrance.gouv.fr>
<https://www.oecd.org>

<https://www.onrc.ro/>
<http://opac.biblioteca.ase.ro>
<https://openknowledge.worldbank.org/>
<http://politiques-innovation.org>
<https://www.pon.harvard.edu>
<https://portal.just.ro/>
<http://pubdocs.worldbank.org/>
<http://questions.assemblee-nationale.fr/>
<https://repository.law.umich.edu>
<https://rm.coe.int>
<https://rolii.ro/>
<https://www.senat.ro/>
<https://www.service-public.fr>
<https://sintact.ro/>
<https://sgg.gov.ro/>
<http://www.tribunal-de-commerce-de-paris.fr/>
<http://www.uncitral.org/>
<https://uncitral.un.org/>
<https://www.unpir.ro>
<https://upload.wikimedia.org>
<https://www.wall-street.ro>
<https://www.zf.ro>

F. Alte surse

1. Adresa nr. 25422 / 13.01.2021 emisă de Oficiul Național al Registrului Comerțului cu privire la prelucrarea unor date statistice, la solicitarea autorului;
2. Adresa nr. 853901 / 16.11.2021 2021 emisă de Oficiul Național al Registrului Comerțului cu privire la prelucrarea unor date statistice, la solicitarea autorului;
3. Adresa nr. 887830 / 26.11.2021 emisă de Oficiul Național al Registrului Comerțului, cu privire la prelucrarea unor date statistice, la solicitarea autorului;
4. Banca Mondială, *Principles for effective insolvency and creditor/debtor regime*, revizuit, 2015;
5. Banca Mondială, *Principles for Effective Insolvency and Debtor / Creditor Regimes*, Revizuit 2021, <<https://openknowledge.worldbank.org/>>;
6. Bariatti S., van Galen R., *Study on a new approach to business failure and insolvency – Comparative legal analysis of the Member States’ relevant*

- provisions and practices*, TENDER No. JUST/2012/JCIV/CT/0194/A4, 12.05.2014 <<https://www.insol-europe.org>>;
7. Barometrul Tribunalului Comercial din Paris <www.tribunal-de-commerce-de-paris.fr>
  8. CIT Restructuring, Studiu privind solvabilitatea companiilor din România, aprilie 2014 <<https://www.juridice.ro>>;
  9. Clopotari Ș. A., *Prioritatea reorganizării în detrimentul falimentului în Legea nr. 85/2014*, <<https://www.juridice.ro>>, publicat în data de 29.12.2014;
  10. Clopotari Ș. A., *Limitele supravegherii (I): administratorul judiciar trebuie să avizeze în prealabil toate plățile propuse de administratorul special în baza Legii nr. 85/2014?*, <<https://www.juridice.ro>>, publicat în data de 11.03.2016;
  11. Clopotari Ș. A., *Care creanțe sunt bugetare?* <<https://www.juridice.ro>> publicat în 07.07.2017;
  12. Coface România, *Studiul insolvențelor România 2018* <<http://www.coface.ro>>;
  13. Comunicat comun al Ministerului Finanțelor Publice, Ministerului Justiției și BNR privind Ghidul pentru restructurarea extrajudiciară a obligațiilor societăților comerciale, 21.09.2021, <<http://www.bnr.ro>>;
  14. Costea C. G., *The E.U. Directive proposal on restructuring and second chance: an analysis of the most relevant concepts*, București, 2018 <<https://www.insol-europe.org>>;
  15. Costea (Cioroiu) C. G., *Early Warning Tools for Insolvency Prevention. Implementation in the Romanian Legal System*, articol științific redactat în cadrul Conferinței Internaționale „Present Issues of Global Economy”, ediția a 19-a, 14-16 iulie 2022, Constanța. Articol în curs de publicare;
  16. Costea C. G., *Blockchain-based solutions for financially distressed or insolvent companies*, Challenges of the Knowledge Society, 2019 <<http://cks.univnt.ro>>;
  17. Expunere de motive a Proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență și a altor acte normative <<https://www.just.ro>>;
  18. Fondul Monetar Internațional – Departamentul Legal: José Garrido, Chanda DeLong, Amira Rasekh, Anjum Rosha, *IMF Working paper. Restructuring and Insolvency in Europe: Policy Options in the Implementation of the EU Directive*, WP/21/152, Mai 2021 <<https://www.imf.org>>;
  19. Guvernul României, Planul Național de Investiții și Relansare Economică, iulie 2020, <<https://gov.ro>>;

20. Iacob C., *Business Interruption, o asigurare dedicată protecției financiare a afacerii tale*, 17.05.2016 <<https://www.wall-street.ro>>;
21. Manual de bune practici în insolvență, program Phare 2002, *Suport pentru îmbunătățirea și implementarea legislației privind falimentul*;
22. McCormack G., Keay A., Brown S., Dahlgreen J., *Study on a new approach to business failure and insolvency. Comparative legal analysis of the Member States' relevant provisions and practices*, Tender No. JUST/2014/JCOO/PR/CIVI/0075, January 2016, <<https://ec.europa.eu/>>;
23. Ministerul Justiției, Banca Mondială, *Codul insolvenței adnotat*, document redactat în cadrul desfășurării programului „Întărirea mecanismului insolvenței în România”, 2011 – 2016 <<http://www.just.ro/>>;
24. Monitorul Oficial nr. 116/24 august 1895 <<https://upload.wikimedia.org/>>;
25. Nemeș V., Fierbințeanu G., *Considerations on the Coordination of Preventive Restructuring Measures Introduced by Directive (EU) 2019/1023 of the European Parliament and of the Council of 20 June 2019 on Preventive Restructuring Frameworks, on Discharge of Debt and Disqualifications, and on Measures to Increase the Efficiency of Procedures Concerning Restructuring, Insolvency and Discharge of Debt, and Amending Directive (EU) 2017/1123 (Directive on Restructuring and Insolvency)*, Challenges of the Knowledge Society, ediția a 14-a, 21.05.2021;
26. Nică M., *Asigurarea de credit comercial, colacul de salvare al companiilor în criza coronavirus? Coface: Numărul companiilor care au achiziționat o astfel de poliță este de 2.000*, 01.08.2020, <<https://www.zf.ro/>>;
27. Nițu A., *Criza dintre anii 1929 și 1933 și efectele ei asupra economiei Aradului* <<https://www.ccja.ro/>>;
28. Organisation for Economic Co-Operation and Development, *OECD Principles of Corporate Governance*, 2004, <<https://www.oecd.org/>>;
29. Piperea Gh., *Mandatul ad-hoc în reglementarea Legii nr. 381/2009*, publicat în data de 19.02.2010 <www.juridice.ro>;
30. Popa C., *Natura juridică și limitele răspunderii civile a administratorului judiciar*, publicat în data de 16.10.2014 <<https://www.juridice.ro/>>;
31. Programul legislativ Wolters Kluwer: www.sintact.ro;
32. Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență având ca scop transpunerea Directivei privind restructurarea și insolvența (forma finală – decembrie 2021) <www.senat.ro>;
33. Raportul Băncii Mondiale *Doing Business 2017: Equal Opportunity for all*, 14th edition <<https://openknowledge.worldbank.org/>>;

34. Rădulescu T. A., Nistor C., *What causes insolvency? A study regarding big and medium Romanian enterprises going bankrupt in 2013*, CES Working Papers – Volume VI, Issue 4, <<https://ceswp.uaic.ro>>;
35. Râmniceanu D., *Testul creditorului privat în lumina modificărilor aduse Legii insolvenței prin OUG nr. 88/2018*, publicat în 31.10.2018 <<https://www.juridice.ro/>>;
36. Report on the 13th Multinational Judicial Colloquium UNCITRAL - INSOL International - World Bank Group, 1st and 2nd April 2019, Singapore;
37. Sâmbrian T., *Procedura vânzării bunurilor debitorului în Roma antică* <<http://drept.ucv.ro> >;
38. Shonk K., *5 Win-Win Negotiation Strategies*, 13.10.2020, <<https://www.pon.harvard.edu>>;
39. Situații statistice cu privire la numărul de profesioniști supuși înregistrării în Registrul Comerțului care au intrat în insolvență în perioada 2010 – 2021 <<https://www.onrc.ro/>>;
40. Șandor V., *Economia orașului Târgu-Mureș în perioada interbelică. Studiu de caz: Fabrica de Bere „Albert Bürger“ S.A.* <<http://www.cclbsebes.ro/>>;
41. Tagaki S., *Changing Bankruptcy Practice and Law in Japan: its Future Effects*, Institutul Internațional de Insolvență <<https://www.iiiglobal.org>>;
42. *The Small Business Reorganization Act of 2019 (S.U.A.)* <<https://www.congress.gov>>
43. Tîrnoveanu S., *Proiectul de OUG pentru modificarea legii insolvenței, adoptat de guvern. Noua lege confundă obligația debitorului de a solicita deschiderea procedurii cu un drept și instituie opreliști legale care vor aprofunda starea de insolvență deja instalată*, publicat în 28.09.2018 <www.zf.ro>;
44. UNCITRAL Legislative Guide on Insolvency Law, Parts One and Two (2004) <<http://www.uncitral.org/>>;
45. UNCITRAL Legislative Guide on Insolvency Law. Part four: Directors' obligations in the period approaching insolvency, New York, 2013 <<https://uncitral.un.org>>;
46. Videoconferința „Codul insolvenței”, ed. a VIII-a, 30.03.2021 <<https://www.bursa.ro/>>;
47. World Bank Principles for Effective Insolvency and Creditor/Debtor Regime (Revised, 2015) <<http://pubdocs.worldbank.org>>;
48. World Bank, Doing Business 2019: Training for reform. Economy profile: Japan, ediția a 16-a.

G. Legislație națională

1. Codul de etică al U.N.P.I.R.;
2. Constituția României;
3. Decretul Președintelui României nr. 195/2020;
4. Decretul Președintelui României nr. 240/2020;
5. Decretul Președintelui României nr. 978/2022;
6. H.G. nr. 460/2005 privind conținutul, etapele, condițiile de finanțare, publicare și distribuire a Buletinului Procedurilor de reorganizare judiciară și faliment;
7. H.G. nr. 1881/2006 pentru modificarea și completarea H.G. nr. 460/2005 privind conținutul, etapele, condițiile de finanțare, publicare și distribuire a Buletinului Procedurilor de reorganizare judiciară și faliment;
8. Hotărârea CSM nr. 1375/2015 pentru aprobarea Regulamentului de ordine interioară al instanțelor judecătorești;
9. Legea nr. 31/1990 a societăților;
10. Legea nr. 11/1991 privind combaterea concurenței neloiale;
11. Legea nr. 82/1991 a contabilității;
12. Legea nr. 64/1995 privind procedura reorganizării și lichidării judiciare;
13. Legea nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, republicată;
14. Legea nr. 637/2002 cu privire la reglementarea raporturilor de drept internațional privat în domeniul insolvenței;
15. Legea nr. 297/2004 a pieței de capital;
16. Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară;
17. Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii;
18. Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale;
19. Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței;
20. Legea nr. 381/2009 privind introducerea concordatului preventiv și mandatului ad-hoc;
21. Legea nr. 286/2009 privind Codul penal;
22. Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată;
23. Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul Civil;
24. Legea nr. 72/2013 privind măsuri pentru combaterea întârzierii în executarea obligațiilor de plată a unor sume de bani rezultând din contracte încheiate între profesioniști și între aceștia și autoritățile contractante;
25. Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență;
26. Legea nr. 151/2015 privind procedura insolvenței persoanei fizice;

27. Legea nr. 120/2015 privind stimularea investitorilor individuali – business angels;
28. Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală;
29. Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal;
30. Legea nr. 163/2018 pentru modificarea și completarea Legii contabilității nr. 82/1991, modificarea și completarea Legii societăților nr. 31/1990, precum și modificarea Legii nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției;
31. Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative în vigoare;
32. Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de Covid-19;
33. Legea nr. 113/2020 privind aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 88/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul insolvenței și a altor acte normative;
34. Legea nr. 216/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență și a altor acte normative;
35. Normele Metodologice din 2016 de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal;
36. O.G. nr. 38/1996 pentru modificarea și completarea Legii nr. 64/1995;
37. O.G. nr. 58/1998 privind organizarea și desfășurarea activității de turism în România;
38. O.G. nr. 38/2002 pentru modificarea și completarea Legii nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului;
39. O.G. nr. 12/2014 pentru modificarea și completarea Legii nr. 11/1991 privind combaterea concurenței neloiale și a altor acte în domeniul concurenței;
40. O.G. nr. 39/2015 privind cazierul fiscal;
41. O.G. nr. 15/2017 pentru completarea și modificarea O.G. nr. 58/1998 privind organizarea și desfășurarea activității de turism în România;
42. O.G. nr. 6/2019 pentru instituirea unor facilități fiscale;
43. O.U.G. nr. 58/1997 pentru modificarea și completarea Legii nr. 64/1995;
44. O.U.G. nr. 86/2006 privind organizarea activității practicienilor în insolvență;
45. O.U.G. nr. 85/2022 privind modificarea și completarea unor acte normative din domeniul fiscal și vamal;

46. Ordinul B.N.R. nr. 27/2010 pentru aprobarea reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, aplicabile instituțiilor de credit;
47. Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 879/2015 pentru aprobarea Normelor metodologice privind reflectarea în contabilitate a principalelor operațiuni de fuziune, divizare, dizolvare și lichidare a societăților, precum și de retragere sau de excludere a unor asociați din cadrul societăților;
48. Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 170/2015 pentru aprobarea reglementărilor contabile privind contabilitatea în partidă simplă;
49. Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 1054/2016 pentru aprobarea componenței și a regulamentului de organizare și funcționare al[e] Comisiei pentru analiza și soluționarea cererilor debitorilor care solicită stingerea unor creanțe fiscale, prin trecerea în proprietatea publică a statului a unor bunuri imobile, precum și de stabilire a documentației care însoțește cererea;
50. Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 166/2017 privind principalele aspecte legate de întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale și a raportărilor contabile anuale ale operatorilor economici la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice, precum și pentru modificarea și completarea unor reglementări contabile;
51. Ordinul Președintelui A.N.A.F. nr. 558/2016 privind Procedura de publicare a listelor debitorilor care înregistrează obligații fiscale restante, precum și cuantumul acestor obligații;
52. Ordinul Președintelui A.N.A.F. nr. 51/2019 pentru stabilirea valorii de stingere a creanțelor fiscale prin operațiunea de dare în plată;
53. Reglementările contabile din 2014 privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate, aprobate prin Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 1802/2014;
54. Statutul U.N.P.I.R. privind organizarea și exercitarea profesiei de practician în insolvență.

H. Legislație europeană. Rapoarte. Studii. Comunicări

1. Comisia Europeană, *Entrepreneurship in the E.U. and beyond. A survey in the EU, EFTA Countries Croatia, Turkey, the US, Japan, South Korea and China. Analytical report* (2009), <<http://politiques-innovation.org>>;
2. Comisia Europeană, *Report of the Expert Group. A second chance for entrepreneurs: prevention of bankruptcy, simplification of bankruptcy procedures and support for a fresh start*, January 2011, <<https://ec.europa.eu/>>;

3. Comisia Europeană, *Business Dynamics: Start-ups, Business Transfers and Bankruptcy*, Raport final, Bruxelles, 2011, <<https://ec.europa.eu/>>;
4. Comisia Europeană, Propunerea de modificare a Regulamentului (C.E.) nr. 1.346/2000 Strasbourg, 12.12.2012, COM (2012) 744 final <<https://eur-lex.europa.eu/>>;
5. Comunicarea Comisiei, *Liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate*;
6. Directiva (UE) 2019/1023 privind cadrele de restructurare preventivă, remiterea de datorie și decăderile, precum și măsurile de sporire a eficienței procedurilor de restructurare, de insolvență și de remitere de datorie și de modificare a Directivei (UE) 2017/1132;
7. Early Restructuring and a second chance for entrepreneurs – a modern and streamlined approach to business insolvency, Fact Sheet, November 2016 <<http://ec.europa.eu/>>;
8. Planul de acțiune privind FinTech al Comisiei Europene, Bruxelles, 08.03.2018, COM (2018) 109 final;
9. Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind cadrele de restructurare preventivă, a doua șansă și măsurile de sporire a eficienței procedurilor de restructurare, de insolvență și de remitere de datorie și de modificare a Directivei 2012/30/UE, Strasbourg, 22.11.2016, COM (2016) 723 final;
10. Raport al Comisiei către Parlamentul European, Consiliu și Comitetul Economic și Social European privind punerea în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1346/2000 din 29 mai 2000 privind procedurile de insolvență, Strasbourg, 12.12.2012, COM(2012) 743 final <<http://ec.europa.eu/>>;
11. Recomandarea Comisiei din 12.03.2014 privind o nouă abordare a eșecului în afaceri și a insolvenței, Bruxelles, 12.03.2014, C(2014) 1500 final;
12. Rectificarea din 21.12.2016 la Regulamentul (U.E.) al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2015 privind procedurile de insolvență;
13. Regulamentul (CE) nr. 1346/2000 al Consiliului din 29.05.2000 privind procedurile de insolvență;
14. Regulamentul (CE) nr. 139/2004 al Consiliului din 20 ianuarie 2004 privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi;
15. Regulamentul (CE) nr. 1393/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 noiembrie 2007 privind notificarea sau comunicarea în statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială;
16. Regulamentul (UE) 2015/848 al Parlamentului European și al Consiliului din 20.05.2015 privind procedurile de insolvență;

17. Regulamentul (UE) 2017/353 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 februarie 2017 de înlocuire a anexelor A și B la Regulamentul (UE) 2015/848 privind procedurile de insolvență;
18. Regulamentul (UE) 2020/1503 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 octombrie 2020 privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă pentru afaceri și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1129 și a Directivei (UE) 2019/1973;
19. Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (versiune consolidată).

I. Jurisprudență națională

a. Curtea Constituțională a României

1. Curtea Constituțională, decizia nr. 1138/2007, publicată în Monitorul Oficial nr. 31 din 15.01.2008;
2. Curtea Constituțională, decizia nr. 333/2012, publicată în Monitorul Oficial nr. 372 din 31.05.2012;
3. Curtea Constituțională, decizia nr. 167/2016, publicată în Monitorul Oficial nr. 496 din 04.07.2016;
4. Curtea Constituțională, decizia nr. 113/2017, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 535 din 07.07.2017;
5. Curtea Constituțională, decizia nr. 40/2018, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 565 din 05.07.2018;
6. Curtea Constituțională, decizia nr. 370/2021, publicată în Monitorul Oficial nr. 771 din 10.08.2021.

b. Înalta Curte de Casație și Justiție

1. I.C.C.J., complet DCD/C, decizia nr. 11/2016, publicată în Monitorul Oficial nr. 436 din 10.06.2016;
2. I.C.C.J., decizia nr. 5 din 14.01.2019, publicată în Monitorul Oficial nr. 237 din 23.03.2019.

J. Jurisprudență europeană

1. Hotărârea C.J.U.E. din 2 mai 2006, *Eurofood IFSC Ltd.*, cauza C-341/04; FECLI:EU:C:2006:281;
2. Hotărârea C.J.U.E. din 20 octombrie 2011, *Interedil Srl, in liquidation v Fallimento Interedil Srl and Intesa Gestione Crediti SpA*, cauza C-396/09, ECLI:EU:C:2011:671;

3. Hotărârea C.J.U.E. din 26 octombrie 2016, *SCI Senior Home împotriva Gemeinde Wedemark și Hannoversche Volksbank eG*, cauza C-195/15; ECLI:EU:C:2016:804;
4. Hotărârea C.J.U.E. din 6 iulie 2017, *Nerea SpA*, Cauza C-245/16, EU:C:2017:521;
5. Hotărârea C.J.U.E. din 20 septembrie 2017, *Frucona Košice a.s. / Comisia Europeană*, cauza C-300/16 P; ECLI:EU:C:2017:706.

K. Jurisprudență franceză

1. Curtea de casație franceză, camera comercială, 19.02.2002, n° 96-22.702, Bulletin 2002, IV, N°39;
2. Curtea de casație franceză, camera comercială, 26.06.2007, n°06-20.820, Bulletin 2007, IV, N°177;
3. Curtea de casație franceză, camera comercială, 15.12.2015, n°14-11.500, Bulletin 2016, n°841, Com., n°602, ECLI:FR:CCASS:2015:CO01076;
4. Curtea de casație franceză, camera comercială, 29.11.2017, n°16-21.032, ECLI:FR:CCASS:2017:CO01490;
5. Curtea de casație franceză, camera comercială, 05.02.2020, n°18-19.577; ECLI:FR:CCASS:2020:CO00151;
6. Tribunalul de Comerț din Paris, Camera a 12-a (proceduri colective), hotărâre pronunțată în 23.05.2016.